



10. XII. 2017 r.

Ogólnopolskie warsztaty dla dyrygentów zespołów chóralnych

Szanowni Państwo,

Akademia Muzyczna w Krakowie, Młodzieżowy Dom Kultury im. Janusza Korczaka w Krakowie oraz Małopolski Oddział Polskiego Związku Chórów i Orkiestr serdecznie zapraszają do udziału w „Ogólnopolskich warsztatach dla dyrygentów zespołów chóralnych”.

Zajęcia poprowadzą wybitni specjaliści z zakresu chóralistyki:

prof. Romuald Twardowski znakomity polski kompozytor, w którego twórczości muzyka chóralna zajmuje pierwszoplanowe miejsce. Utwory Romualda Twardowskiego znajdują się w repertuarze wielu zespołów i często wykonywane są na krajowych oraz zagranicznych estradach koncertowych. Kompozytor będąc czołową postacią Międzynarodowego Festiwalu *Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej* w swojej twórczości często wykorzystuje elementy muzyki prawosławnej doskonale oddając jej charakter.

dr hab. Monika Hladikova - wybitna mezzosopranistka. Z wyróżnieniem ukończyła Akademię Muzyczną w Łodzi i studia podyplomowe w Hochschule für Musik C M von Weber w Dreźnie. W Akademii Muzycznej w Gdańsku uzyskała tytuł doktora sztuki. Jest finalistką międzynarodowego konkursu wokalnego w Trnawie na Słowacji. Swoje umiejętności wokalne doskonaliła na kursach mistrzowskich światowej sławy śpiewaczki - Teresy Żylis-Gara.

Jako ceniony trener emisji głosu prowadzi szkolenia dla rad pedagogicznych w polskich szkołach oraz szkolenia dla chórów i zespołów wokalnych. Współpracuje z dr Aleną Tichą specjalistką od emisji głosu dzieci z Uniwersytetu Karola w Pradze, tłumacząc i prowadząc razem z nią warsztaty w Polsce.

Termin warsztatów: 10 grudnia 2017 roku

Termin zgłoszeń: 05 grudnia 2017 roku

Miejsce: Sala Kameralna Akademii Muzycznej w Krakowie, ul. Tomasza 43

Wypełnioną kartę zgłoszenia prosimy przesłać na adres:

MDK im. Janusza Korczaka, os. Kalinowe 18, 31-814 Kraków

lub za pośrednictwem e-maila: ewa@mdkkorczak.pl

Informacji udzielają Panie Monika Modrzejewska i Ewa Żółty tel.: (12) 647-15-25.

Program warsztatów:

– przywitanie, sprawy organizacyjne

14.00 – 15.30 – Wykład, warsztaty: *Głos ludzki jako żywy nieodłączny komponent ludzkiego ciała* Prowadzenie: **dr hab. Monika Hladikova**. Tematem rozważań wykładowcy będzie zespolenie w jednym działaniu różnych sposobów śpiewu w połączeniu z gamą odruchów warunkowych i bezwarunkowych organizmu wokalisty. Całość ilustrowana licznymi przykładami heterogenicznych sposobów emitowania dźwięków ludzkim głosem.

15.30 – 16.00 – przerwa kawowa

16.00 – 17.30 – wykład prof. Romualda Twardowskiego - *Muzyka cerkiewna – przeszłość i teraźniejszość*. Podczas wykładu kompozytor przedstawi szeroki aspekt zagadnień związanych z wykonawstwem utworów muzyki prawosławnej. Wykład zostanie bogato zilustrowany nagraniami przykładów muzycznych w wykonaniu najlepszych polskich zespołów chóralnych.

18.00 – Aula Akademii Muzycznej w Krakowie „Florjanka”, ul. Basztowa 8 – **koncert Chóru Państwowej Akademii Muzycznej z Mińska** pod dyrekcją prof. **Inesy Bodiako** – wybitnego białoruskiego chórmistrza, jurora licznych międzynarodowych konkursów dyrygenckich i chóralnych, członka Światowej Organizacji Chóralnej. W programie najwybitniejsze kompozycje twórców rosyjskich i białoruskich (m.in. Symfonia Chóralna W. Gavrylina – *Pieriezwony*). Zespół PAM z Mińska to jeden z najlepszych chórów europejskich, koncertujący na całym świecie. W ostatnim czasie występował w Szanghaju zdobywając entuzjastyczne recenzje i uznanie publiczności.

20.00 – Zakończenie warsztatów.

Informacje i warunki uczestnictwa:

1. Uczestnicy otrzymają zaświadczenia udziału w warsztatach
2. Udział w warsztatach jest bezpłatny.
3. Koszty dojazdu uczestnicy pokrywają we własnym zakresie

Pieriezwonny - w zamyśle i formie to złożona wielopłaszczyznowa kompozycja - składa się z 13 chóralnych części, z których każda posiada zakończenie i 7 interludium wykonywanych przez obój solo. Już samo zatytułowanie kompozycji *Pieriezwonny* wprowadza nas w krąg asocjacji tworzących elementy ludzkich wspomnień kluczowych w życiu każdego z nas. Tematycznie utwór to jak gdyby czasowy spłot różnych epok w rosyjskiej historii społeczeństwa, różnego losu mieszkańców Rosji. Wielki dzwon, górujący swym dźwiękiem nad delikatnym brzmieniem kurantów, obwieszczał szereg istotnych wydarzeń w ludzkim życiu, niezmiennie towarzyszył wszystkim prawosławnym od narodzin do śmierci. Należy zwrócić uwagę na brzmienie podtytułu kompozycji: *Po przeczytaniu W. Szukszyna* - dramatyczny los tego niezwykle utalentowanego scenarzysty, pisarza, reżysera i aktora nie pozostał bez wpływu na patriotyczny sposób myślenia kompozytora przy tworzeniu dzieła. W ich życiu znajdziemy wiele wspólnych elementów: obydwaj wywodzili się z rosyjskiej prowincji, siłę swego talentu i ogromnej pracy zawdzięczali pozycję jaką osiągnęli w rosyjskiej sztuce, obydwaj w swej twórczości, niezależnie jeden od drugiego, zebrali przymioty rosyjskiej osobowości.

Idea pojawienia się *Pieriezwonow* była poprzedzona pracą kompozytora nad muzyką do spektaklu *Stiepan Razin* wg filmu W.M. Szukszyna, fragmenty której weszły w skład chóralnego dzieła. Gawrylin pisał: *Praca nad spektaklem z Michaiłem Ulianowem w głównej roli zainspirowała mnie do poważniejszego zgłębienia idei Szukszyna. Specjalnie dziękuję Ulianowowi za to, że pozwolił mi w pełni zrozumieć Szukszyna i Razina oraz rosyjski charakter całego dzieła..... I chociaż w tekście "Pieriezwonów" nie ma ani jednej linijki szukszynowskiej prozy poetyka pisarza stała mi się bardzo bliska.* Formalnie kompozytor *Pieriezwonny* określił jako symfonię-teatralną (diejstwo). Jeszcze przed premierą utworu autor wypowiadał się: *Utwór ten najbliższy jest formie misterium. Po rosyjsku nazywa się to "diejstwo" są tu elementy teatralizacji, ruchu scenicznego, to coś pomiędzy operą a oratorium, w którym starałem się stworzyć teatr chóralny.* Rzeczywiście w utworze brak charakterystycznej dla oratorium scenicznej statyczności, artyści chóru śpiewają na pamięć, na estradzie koncertowej zmieniają ustawienie zespołu, mieszają się, przebierają kostiumy, mimiką i gestami wyrażają podtekst utworu.

W centrum dramaturgii utworu odnajdujemy przede wszystkim odbicie męskiego ideału, pojawiającego się w rosyjskiej literaturze, tej wywodzącej się z opowieści i legend ludowych oraz opowiadań, nowel i powieści literatury pięknej.

W fabule – tuż przed śmiercią bohatera, w jego myślach rozgrywają się jeszcze raz najważniejsze sceny z jego życia. Przypomina sobie macierzyńską czułość i wiejskie rymowanki, wspaniałe chwile dzieciństwa i młodości, czystą miłość i koszmary strasznych męczarni i drżącą duszę spowiadającego się, umierającego człowieka.

O utworze, jako symfonii kompozytor pisał: *W starych podręcznikach kompozycji symfoniczna forma nazywa się pieśniarską. I to właściwe określenie – wszystkie poważne muzyczne formy wszystkie, włączając w to symfonie, to pieśni. Szkoda, że straciliśmy świadomość co tak naprawdę jest pieśnią. Zubożyły ją homerowskie poematy, „Pieśń Nibelungów” w jej substancji, w jej epickiej muzyczności. Głos, tylko głos podarował światu i obecną i przeszłą symfonię.* Z tą deklaracją kompozytora można polemizować, w jednym jednak należy się zgodzić, że w XX wieku symfonia funkcjonuje w formach niezwykle odległych od klasycznego obrazu, a symfonia z udziałem chóru i solistów posiada znacznie szerszy wymiar formalny (Mahler, Szostakowicz, Szymanowski, Sznitke i inni).

W *Pieriezwonach* Gawrylin to nie tylko kompozytor, ale również autor libretta. Jako doskonały ekspert rosyjskiego folkloru Gawrylin wykorzystuje teksty pieśni narodowych (liryk, lamentacji, przyśpiewek, czastuszek), przysłów, przypowieści, dziecięcych wyliczanek, synonimów, uzupełnia je wierszami zawodowej poetki Alginy Szulginy. W swojej kompozycji Gawrylin nigdzie nie używa cytatów pieśni ludowych, warstwę muzyczną *Pieriezwonów* stanowią jego pomysły melodyczne czerpane z własnej niepowtarzalnej i niewyczerpanej inwencji stanowiącej sedno rosyjskiego istnienia.

W *Pieriezwonach* Gawrylinowi tym niezwykle obrazem udało się przeniknąć w głąb rosyjskiej duszy. Gdzie w jednym, wspólnym organizmie istnieją i chrześcijańska modlitwa, pojęcie grzechu, sumienie i nadzieja. W utworze przeplatają się wzajemnie takie przeciwstawieństwa jak życie i śmierć, radość i żal, wiara i rozpacz. Idea chrześcijańska zawarta jest już w samym tytule *Pieriezwony*. Przecież dzwon to boży głos, a w tym kontekście uderzenie w dzwon to początek świata, jego stworzenie. Jeden z głównych obrazów utworu – bogini matka we wszystkich swoich postaciach – jako dająca życie, prowadząca przez nie (*Skazi, skazi gatubczyk*) i odbierająca je w dziecięcej opowieści pełnej strachów (*Strasziennaja baba*) i w epickiej nowelce o Matce – rzece, bez której, z jednej strony, życie jest niemożliwe (Matka-rzeka-woda), ale która może zgodnie ze swoją wolą „zgasić świecę” ludzkiego życia. Muzyka Gawrylina zawsze była potrzebna i lubiana. W 1998 roku odbył się ostatni w jego życiu koncert kompozytorski. 28 stycznia 1999 Walery Aleksandrowicz Gawrylin zmarł.